

РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Панова О. О.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративної діяльності поліції
Харківського національного університету внутрішніх справ
м. Харків, Україна*

Забезпечення публічного порядку та безпеки є безпосередньою функцією органів виконавчої влади, проте не слід забувати, що розвиток громадянського суспільства та низка трагічних подій в нашій державі змусили переосмислити пасивність суспільства у даній сфері, та вивели роль громадян та їх об'єднань на новий рівень. Правовий статус громадських об'єднань у сфері забезпечення публічної безпеки регламентуються конституційними нормами та залежать від правоздатності та деліктоздатності самої особи.

Серед основних прав громадян у сфері забезпечення публічної безпеки в Україні слід виділити: громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей (ст. 36 Конституції України) [1]; брати участь у забезпеченні охорони громадського порядку і державного кордону разом з поліцейськими, військовослужбовцями Державної прикордонної служби України, а в сільській місцевості – самостійно шляхом виконання конкретних доручень керівника відповідного органу Національної поліції чи підрозділу Державної прикордонної служби України; вносити до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності пропозиції щодо запобігання адміністративним правопорушенням і злочинам, виникненню причин і умов, що сприяють їх вчиненню (ст. 10 ЗУ «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону») [2], тощо. Проте, слід відмітити, що реалізація наданих громадянам прав залежить перш за все від правосвідомості особи, та її громадської позиції з питань дотримання правопорядку на визначеній місцевості.

Так, метою громадянського суспільства є організація взаємодії у соціальній сфері, взаємний вплив, установлення міжособистісних відносин, добровільні об'єднання громадян, соціальні рухи, які здійснюються за допомогою комунікації. Громадянське суспільство формується громадянами шляхом конкретних форм самоконструювання і самообілізації та інституціоналізується за допомогою законів, права, свобод членів суспільства [3, с. 75, 100].

Завданнями громадянського суспільства є: визначення орієнтації політичної активності людини та правової ролі громадянина, меж політичної діяльності держави, а також меж між легітимністю громадянської діяльності та

політикою держави; забезпечення принципу рівності, партнерства, соціального захисту, прав і свобод громадянина, прямих, зворотних і горизонтальних зв'язків між суспільством та державою, взаємної політичної відповідальності громадян і держави за політичні процеси [4, с. 187-188].

Визначаючи роль громадянського суспільства у забезпеченні публічної безпеки, необхідно виділити декілька їх напрямів впливу на визначену сферу:

по-перше, в залежності від кола осіб, що входять до складу громадського об'єднання можна виділити: добровільні народні дружини – до складу входять всі бажаючі особи зацікавлені у наданні допомоги правоохоронним органам з підтримання публічної безпеки та порядку (наприклад: у м. Запоріжжя існує ГО «Добровільна народна дружина Розівського району»), студентські загони із сприяння поліції (наприклад: у м. Ужгород загін створений на базі природничо-гуманітарного коледжу Закарпатського державного університету), об'єднання батьківської ради (наприклад: у м. Харків дане добровільне об'єднання згуртувало навколо себе батьків зі шкіл та дошкільних навчальних закладів Основ'янського району м. Харкова);

по-друге, в залежності від оперативної обстановки або надзвичайної ситуації на певній місцевості, виділяємо: добровільні пожежні дружини, громадські аварійно-рятувні формування, об'єднання рятувальників, служби порятунку, тощо;

по-третє, в залежності від строку на який створюються громадські об'єднання: постійно діючі та створені на виконання конкретної мети. Так, наприклад, під час проведення футбольних матчів для забезпечення безпеки використовуються стюарди, які є персоналом недержавної охоронної структури, створений для виконання завдання у сфері забезпечення безпеки приймаючою асоціацією з футболу [5].

Таким чином, орієнтуючись на приведені класифікації необхідно зазначити, що громадське суспільству відіграє одну з провідних ролей у забезпеченні публічної безпеки в Україні, та незважаючи на те, що дана функція не є обов'язковою, вона реалізується під час втілення громадянами наданих законодавством прав. Основними рисами забезпечення публічної безпеки громадянами є добровільність, відкритість, демілітаризованість, взаємодія з правоохоронними органами.

Література:

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України, 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону. Відомості Верховної Ради України, 2000. № 40. Ст. 338.
3. Политология: энцикл. словарь / ред. Ю. И. Аверьянова. Москва: Изд-во Моск. коммерч. ун-та, 1993. 431 с.
4. Мошинський Р. Інститути громадянського суспільства в Україні: соціально-правова спрямованість політичних процесів та їх вплив на національну безпеку. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. м. Київ. 2013. № 2. С. 184-192.

5. Про схвалення Інтегрованої концепції забезпечення безпеки та правопорядку під час проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 верес. 2008 р. № 1244. Офіційний вісник України. 2008. 29 верес. № 71.

ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО АРЕШТУ МАЙНА ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ

Рачинський Р. М.

*аспірант кафедри цивільного,
адміністративного та фінансового права
Класичного приватного університету
м. Запоріжжя, Україна*

На даному етапі розвитку країни, обов'язок щодо контролю за своєчасним та у повному обсязі надходження податків, зборів, платежів до бюджету покладається на органи Державної фіскальної служби України.

Однією з форм контролю, є адміністрування податків, зборів, платежів шляхом проведення перевірок згідно із Главою 8 Розділу II Податкового кодексу України (далі за текстом – ПК України). Право на проведення перевірок органами ДФС передбачено пп. 20.1.4, п. 20.1, ст. 20 ПК України. Обов'язок платників податків щодо допуску до проведення перевірок, встановлений положеннями пп. 16.1.13 п. 16.1 ст. 16 ПК України [1].

Слід звернути увагу, що відповідно до положень ст.81 Податкового кодексу України посадові особи контролюючого органу мають право приступити для проведення перевірок за умови дотримання законодавчо встановленої процедури, зокрема наявності направлення на перевірку, наказу на перевірку та службового посвідчення. Положення ст. 81 ПК України вказують, що у разі відсутності, не пред'явлення або не направлення вказаних вище документів, це є підставою для не допуску посадових осіб контролюючого органу для проведення перевірки. При цьому, відмова платника податків (його представників / посадових осіб) від допуску до проведення перевірки на інших підставах ніж ті, що зазначені вище, законом забороняється.

Водночас, наразі склалась практика, за якою представники платника податків шляхом маніпулювання правовими нормами відмовляю контролюючим органам від проведення перевірки на інших підставах, ніж ті, що передбачені ст.81 Податкового кодексу України.

За сентенцією законодавця, заходами правового реагування у разі відмови з боку платника податків від проведення документальної або фактичної перевірки є можливість застосування режиму адміністративного арешту майна платника податків. Згідно із п. 94.1 ст. 94 ПК України адміністративний арешт майна платника податків є винятковим способом забезпечення виконання платником податків його обов'язків, визначених законом. Адміністра-